

**Strategia Rozwoju
Instytutu Filozofii i Socjologii APS
2021-2024**

Warszawa, 2021

Spis treści:

Wprowadzenie	s. 3
Misja	s. 6
Wizja	s. 7
Cele i działania	s. 8

Wprowadzenie

Socjologia w Akademii Pedagogiki Specjalnej ma długą tradycję wywodzącą się z lat międzywojennych, gdy w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej wykładał znany socjolog, Aleksander Hertz. Historia samego Instytutu Filozofii i Socjologii w APS jest jednak krótka – studia na kierunku socjologia uruchomiono w 2007 roku. Jesteśmy zatem młodym instytutem w nieustannym procesie doskonalenia. Najważniejszym atutem tak młodego instytutu jest elastyczność, reagowanie na potrzeby zmieniającego się świata społecznego, rynku pracy oraz naszych studentów.

Jako wspólnota Instytutu Filozofii i Socjologii cieszymy się wyjątkową atmosferą i dobrymi relacjami międzyludzkimi, co jest zasługą długoletniego kierowania naszym zespołem przez prof. Elżbietę Tarkowską. Kierunek rozwoju Instytutu wyznacza również przyjazne środowisko Akademii, w zgodzie z dziedzictwem patronki Uczelni, Marii Grzegorzewskiej. Akcentowała ona potrzebę tworzenia zespołowych więzi moralnych opartych na zaufaniu, empatii, odpowiedzialności, uznaniu prawa do inności.

Instytut Filozofii i Socjologii APS rozwija się w dwóch równorzędnych obszarach: kształceniu na kierunku socjologia oraz pracy naukowej w dziedzinach nauki socjologiczne i filozofia.

Koncepcja kształcenia na kierunku socjologia została opracowana w oparciu o Misję Uczelni i Strategię Rozwoju Wydziału Stosowanych Nauk Społecznych (Instytut Filozofii i Socjologii wchodził w skład WSNS (obok Instytutu Psychologii i Instytutu Profilaktyki Społecznej i Pracy Socjalnej) do 2019 roku. Nawiązuje także do Strategii Rozwoju Wydziału Stosowanych Nauk Społecznych opracowanej na lata 2016-2020, która zakładała kształcenie według najwyższych standardów w zakresie dydaktyki, kształcenie w oparciu o najnowsze zdobycze wiedzy, kształcenie zgodne z potrzebami rynku pracy oraz podnoszenie kwalifikacji kadry akademickiej poprzez organizację różnego rodzaju szkoleń, jak również utrzymanie i rozwijanie współpracy z sektorem NGO i środowiskiem lokalnym.

Nauczyciele akademicki realizujący kształcenie na kierunku socjologia są jednocześnie aktywnymi pracownikami naukowymi – podejmują i realizują liczne badania naukowe o zasięgu lokalnym, krajowym i międzynarodowym. Główne obszary zainteresowań badawczych socjologów to: pamięć społeczna, kapitał kulturowy, socjologia edukacji, socjologia kultury, socjologia konsumpcji, przemoc domowa, sytuacja grup mniejszościowych, socjologia sportu, migracje, tożsamości zbiorowe, socjologia miasta, socjologia polityki i problemów społecznych, socjologia mediów. Natomiast filozofowie podejmują zagadnienia związane ze Szkołą Lwowsko-Warszawską, etyką odpowiedzialności globalnej kontynuującą myśl Georga Pichta, Aurelio Peccei i Hansa Jonasa (etyka zrównoważonego rozwoju).

Warto zwrócić uwagę, że lata współpracy w ramach dawnego Wydziału Stosowanych Nauk Społecznych zacieśniły bliską współpracę socjologów, psychologów i pracowników socjalnych, wzmacniając interdyscyplinarne podejście do badań i dydaktyki.

Liczebność oraz kompetencje pracowników Instytutu zapewniają wysoki poziom aktywności naukowej i prowadzenia procesu dydaktycznego. Pracownicy Instytutu mają duże osiągnięcia w zakresie współpracy międzynarodowej: biorą udział w pracach badawczych Komisji Europejskiej (m.in. w roli badaczy i recenzentów programu Horizon 2020), są członkami międzynarodowych zespołów badawczych (badania Erasmus+, World Values Survey), skutecznie aplikują w programach stypendialnych na pobyt w zagranicznych ośrodkach akademickich (University of Lincoln w ramach stypendium Maria Skłodowska Fellowships, University of Michigan w ramach stypendium Fulbrighta). W APS na nasze zaproszenie gościliśmy z wykładami badaczy z zagranicznych ośrodków naukowych (np. University of Michigan, The Max Stern Yezreel Valley College, College of Management Academic Studies Rishon LeZion). Kursowe wykłady dla studentów socjologii prowadzi jako profesor wizytujący Szewach Weiss, były ambasador Izraela w Polsce.

Socjologowie z Instytutu i UMCS w Lublinie od lat współpracują z Lwowskim Uniwersytetem Narodowym im. Iwana Franki oraz Południowoukraińskim Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym im. K. D. Uszyńskiego w Odessie. Instytut może się poszczycić także wieloletnią współpracą z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu (cykliczne konferencje „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności”) oraz Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, UKSW i KUL (Ogólnopolskie Seminarium Ekofilozoficzne).

W planach IFiS na najbliższe cztery lata jest kontynuowanie i rozszerzanie już nawiązanej współpracy z akademickimi ośrodkami zagranicznymi (np. z University of Michigan oraz kilkudziesięciu innymi uniwersytetami na różnych kontynentach w badaniach WVS; z Uniwersytetem w Poczdamie w zakresie organizacji konferencji poświęconej szeroko rozumianym mediom) i krajowymi (np. Uniwersytetem Warszawskim w zakresie międzynarodowych badań nad Covid-19 i międzyuczelnianego seminarium doktoranckiego; Uniwersytetem M. Kopernika i innymi w zakresie organizacji konferencji „Człowiek i świat” oraz seminarium). Chcemy również kontynuować współpracę z podmiotami z otoczenia nieakademickiego (np. Urząd Miasta Warszawa, Starostwo Powiatu Wołomińskiego, warszawskie firmy badawcze). Planujemy też pozyskanie nowych partnerów do realizacji działalności akademickiej, badawczej i dydaktycznej. Prowadząc badania m.in. w najbliższym otoczeniu Uczelni i realizując działania na rzecz lokalnej wspólnoty dążymy do stania się istotnym elementem życia społecznego mającym realny wpływ na rozwój miasta.

Zdecydowana większość osób zatrudnionych w IFiS jest na stanowiskach badawczo-dydaktycznych, co stanowi jeden z czynników stymulujących łączenie działalności

dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej poprzez zachęcanie ich do udziału we wspólnych projektach.

Strategia Rozwoju Instytutu Filozofii i Socjologii jest zgodna ze Strategią Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej na lata 2021-2030, dokumentem przyjętym przez Senat, wytyczającym długofalową politykę Uczelni we wszystkich obszarach jej działalności. Efektywna realizacja strategii oparta jest na współdziałaniu z innymi jednostkami Uczelni, wzmocnieniu powiązań Instytutu z otoczeniem oraz wymaga sprawnego zarządzania i komunikacji we wszystkich jednostkach organizacyjnych.

Misja

Instytut Filozofii i Socjologii działa zgodnie z misją Akademii Pedagogiki Specjalnej, która czerpie z tradycji założonego przez Marię Grzegorzewską w 1922 roku Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej.

Misją Instytutu Filozofii i Socjologii jest przygotowanie socjologów do wykonywania pracy zawodowej w duchu poszanowania ludzkich i obywatelskich praw każdego człowieka, zrozumienia i akceptacji dla odmienności, traktowania różnorodności jako wartości, walki z dyskryminacją.

W podobnym duchu tolerancji i sprzeciwu wobec wszelkich form dyskryminacji kształceni są i będą kształceni wszyscy studenci kierunku socjologia. Intencją IFiS APS jest wykształcenie światłych i twórczych profesjonalistów, zarówno dbających o rozwijanie własnej osobowości, zamiłowań naukowych i zawodowych umiejętności praktycznych, jak i rozumiejących procesy społeczne zachodzące w skali lokalnej i globalnej, a także świadomych współczesnych zagrożeń dla życia społecznego, także tych związanych z ekologią i stanem naszej planety. Jako wspólnota studentów, doktorantów, absolwentów i pracowników, dostarcza wzorce dobrych obyczajów w życiu akademickim publicznym, a jej absolwenci spełniają wysokie normy etyczne. Naszym celem jest również dbanie o najwyższą jakość badań naukowych i wpajanie studentom właściwych standardów pracy badawczej. Chcemy zachęcać studentów do kreatywności intelektualnej i podejmowania własnych inicjatyw badawczych, m.in. w ramach koła naukowego.

W perspektywie czterech lat Instytut ma ambicję umocnić swoją pozycję pośród innych instytucji kształcących socjologów, w Warszawie i w całej Polsce.

Oznacza to, że dążymy, aby w najbliższych latach Instytut Filozofii i Socjologii APS:

- 1) stał się znaczącym podmiotem w zakresie badań i dydaktyki w dziedzinie nauk socjologicznych oraz filozofii;
- 2) osiągnął wysoki poziom umiędzynarodowienia w obszarze kształcenia i badań naukowych;
- 3) współpracował z innymi ośrodkami akademickimi;
- 4) dysponował kompetentną oraz dbającą o rozwój naukowy kadrą pracowników badawczo-dydaktycznych;
- 5) posiadał wysoką kategorię naukową w parametryzowanych dyscyplinach naukowych;
- 6) był atrakcyjny dla studentów i doktorantów, kształcił wysoko wykwalifikowanych specjalistów poszukiwanych na rynku pracy;
- 7) współpracował z otoczeniem samorządowym i gospodarczym, a także aktywnie uczestniczył w życiu publicznym.

Wzmacniając naszą tożsamość nie zapominamy o pielęgnowaniu już wykształconych tradycji Instytutu, takich jak organizowane od kilku lat cykliczne wydarzenia naukowe (Dni Socjologa, Spotkania z Książką, konferencja „Człowiek i świat”). Zadbamy także o wyraźniejszą obecność pracowników Instytutu w mediach w roli ekspertów, popularyzatorów wiedzy z obszaru nauk społecznych i humanistycznych (wywiady, komentarze, artykuły, udział w audycjach itp.)

Cele i działania

Cel strategiczny 1: Doskonałość badawcza

Cel strategiczny 2: Doskonałość dydaktyczna

Cel strategiczny 3: Współpraca z otoczeniem

Cel strategiczny 4: Zarządzanie Instytutem w duchu otwartości i współpracy

Cel strategiczny 1: Doskonałość badawcza

Cele operacyjne

1. Osiągnięcie statusu silnego ośrodka naukowego w dyscyplinach nauki socjologiczne i filozofia

Działania

- 1) Rozwój badań interdyscyplinarnych w ramach uczelni i we współpracy z uczelniami w kraju i za granicą
- 2) Wspieranie zespołów badawczych / LAB-ów
- 3) Organizacja konferencji ogólnopolskich i międzynarodowych
- 4) Wspieranie awansu naukowego pracowników
- 5) Upowszechnianie i promocja rezultatów badań oraz ich autorów

2. Osiągnięcie w dyscyplinach nauki socjologiczne i filozofia najwyższych kategorii naukowych

Działania

- 1) Publikowanie artykułów w wysoko punktowanych czasopismach krajowych i zagranicznych
- 2) Zwiększenie liczby publikowanych monografii naukowych w wysoko punktowanych wydawnictwach
- 3) Podniesienie stopnia umiędzynarodowienia badań naukowych
- 4) Wspieranie działań skierowanych na dostosowanie aktywności badawczej do kryteriów ewaluacyjnych

3. Podniesienie rangi badań naukowych

Działania

- 1) Wsparcie i promocja prowadzonych w APS badań
- 2) Zwiększenie aktywności w pozyskiwaniu projektów naukowych
- 3) Poszerzenie współpracy międzynarodowej w zakresie badań
- 4) Zwiększenie skuteczności pozyskiwania środków na badania
- 5) Wspieranie rozwoju naukowego uczestników Szkoły Doktorskiej
- 6) Pozyskiwanie do współpracy naukowców polskich i zagranicznych

Cel strategiczny 2: Doskonałość dydaktyczna

Cele operacyjne

1. Sprawne działanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia

Działania

- 1) Wykorzystywanie danych z ewaluacji zewnętrznych i wewnętrznych do kierowania procesem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia
- 2) Współpraca z interesariuszami wewnętrznymi (studentami) oraz zewnętrznymi (pracodawcami) w celu doskonalenie jakości kształcenia
- 3) Wspieranie pracy instytutowego zespołu do spraw jakości kształcenia

2. Doskonalenie procesu kształcenia

Działania

- 1) Systematyczna ewaluacja i doskonalenie programów kształcenia.
- 2) Systematyczna ewaluacja i podnoszenie jakości zajęć dydaktycznych
- 3) Doskonalenie procedur weryfikacji efektów uczenia się
- 4) Powiązanie procesu kształcenia z prowadzonymi przez pracowników Instytutu badaniami naukowymi
- 5) Rozwój metodyki kształcenia na odległość

3. Wysokie kwalifikacje nauczycieli akademickich

Działania

- 1) Systematyczna ocena nauczycieli akademickich
- 2) Doskonalenie umiejętności dydaktycznych nauczycieli akademickich
- 3) Wspieranie międzynarodowej mobilności nauczycieli akademickich (Erasmus)

4. Wspieranie studentów w procesie edukacji oraz rozwijanie ich zdolności

Działania

- 1) Rozwój indywidualizacji kształcenia, wdrożenie praktyki tutoring
- 2) Umiejdzynarodowienie studiów, zwiększenie liczby przedmiotów i fakultetów w językach obcych
- 3) Wspieranie międzynarodowej mobilności studentów
- 4) Udział studentów w badaniach naukowych
- 5) Działania na rzecz rozwoju koła naukowego
- 6) Dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb społecznych

Cel strategiczny 3: Współpraca z otoczeniem

Cele operacyjne

1. Współpraca krajowa

Działania

- 1) Rozwój współpracy międzyuczelnianej na wszystkich szczeblach i w różnych obszarach aktywności: m.in. naukowej, publikacyjnej, konferencyjnej, dydaktycznej
- 2) Rozwój współpracy z partnerami zaangażowanymi w działalność edukacyjną, społeczną, kulturalną, artystyczną
- 3) Rozwój współpracy z władzami samorządowymi i interesariuszami instytucjonalnymi na rzecz rozwoju środowiska lokalnego
- 4) Rozwijanie efektywnej współpracy z absolwentami
- 5) Współpraca z mediami w celu popularyzacji nauki oraz Instytutu

2. Współpraca międzynarodowa

Działania

- 1) Utrzymanie i rozwijanie istniejących partnerstw międzynarodowych oraz pozyskanie nowych podmiotów zagranicznych do współpracy
- 2) Wspieranie wymiany międzynarodowej pracowników i studentów oraz udziału pracowników, studentów i doktorantów socjologii w międzynarodowych programach

Cel strategiczny 4: Zarządzanie Instytutem w duchu otwartości i współpracy

Cele operacyjne

1. Polityka kadrowa

Działania

- 1) Skupienie na rozwoju społeczności w obrębie instytutu (organizacja zebrań i innych spotkań pracowników)
- 2) Dbalność o profesjonalny rozwój oraz indywidualne wsparcie pracowników
- 3) Monitorowanie potrzeby zatrudniania nowych pracowników

2. Rozwój systemu promocji i komunikacji

Działania

- 1) Monitorowanie i diagnozowanie społecznego wizerunku Instytutu
- 2) Promowanie Instytutu jako atrakcyjnego i przyjaznego pracownikom i studentom ośrodka akademickiego
- 3) Wspieranie administrowania stroną internetową Instytutu oraz profilem na platformie FB
- 4) Upowszechnienie w kraju i za granicą informacji o dokonaniach naukowych pracowników

3. Współpraca wewnątrz Uczelni

Działania

- 1) Otwarcie na współpracę z innymi instytutami oraz jednostkami organizacyjnymi Akademii
- 2) Wspieranie tworzenia międzyinstytutowych zespołów badawczych.